

איסור גגוני עכו"ם וחילונים וכו' בתפלות

שרק תורת האמת היא עין חיים שמחיה את עם סגולה, ומאירה לנו צעוז וחדוה עד בגל"צ.

היות שכנגד לרעה הזאת נראה לי צבית — באזהר צכנ"ס צעיר — אמרתי עת ללמוד הלכה זאת.

באו"ח סי' נ"ג סעי' כ"ה הלכה פסוקה צזה"ל, אין מסלקין חזן מאומנתו אלא"כ גמלא צו פסול. וצדמ"א כהצ שם צזה"ל, וש"ל המנצל פיו או שמרן צשירי הנכריה ממחון צידו שלא לעשות כן ואם אינו שומע מצציריה איהו עכ"ל.

והנה הו דכתב צדמ"א או שמרן צשירי הנכריה, יש לפרש דהיינו שירי עגציה שרוב השירים שהנכריה שריה לכמחטח רובם עגציה הם, וצדפוס שו"ע עם משנה צדורה נדפס צדמ"א או שמרן צשירי "עגציה" צמקום שירי "נכריה", וכן הוה צצרוך הבלחן, ככתב או שר צשירי עגציה, ולא חכר צכלל שירי נכריה או של ע"ז.

וכך הוה צדרכי משה וז"ל, ש"ל שפועה דצריה שחינס הגוניה כגון שמוליח צפיו נצלות וכיוצא צזה כגון שמרן צשירי "עגצ" מוחין צידו שלא לעשות כן ואם אינו שומע מצציריה אוחו.

והנה לגבי שירי עגציה צודאי אין הצדל אם זה של נכריה או לא, שברי מנצל פיו צבה. ולפי גירסאות אלה אין חכר צכלל שירי עכו"ם ששריה לע"ז, שאין ל"ל דהוי מצציריה אוחם דהרי יש צזה אצציריהו דע"ז.

הרבה מהחזנים ושלי"ם וכל צעלי שיר היוצאים צשירי גויים וצגוני עגציה ומזמריה שונים, ומכניסיה אלה נגוני הלוה ותועבה לקודש פנימה, לצבור צוחם הנגונים תפלות ישראל צצצחות וי"ע וימים נוראים, צודאי שתפלות הקדושות הנאמרות מדור לדור, צחיל ורעה, צדמע וזעקה חוגרות שק ואומרות רצש"ע צניך עשאוני ככנור שמנגנים צו לליה, היות שהדבר צעו"ר נעשה להיתר יש לדון היש חייה לד היתר לדבר הזה.

הנה בני צעלי שיר תלו עולם צחיין גדול שכמעט כן השירים של עדות המזרח — והשלי"ם שריה כן גם קדיש וקדושה — והכל צהרכצת שירי הגויים הערביה, ומלאו לזה מקור צשו"ת "כרך של רומי" וכו'.

לא נח דעתי, עד אשר מלאתי את שאלהה נפשי, השוזה י"ג וידיד כל צית ישראל (הלא הוה אדמו"ת הגב"ל מה"ר ישראל וועלן זל"ל ראצ"ד צודפסט מהצד שו"ת דצרי ישראל) הגאון המפורסם מוהר"י וולדנצרג אצו"ד צעויה"ק ירושלים, שצשו"ת אין אליעזר הי"ג סי' י"ב ולא צכה תה"ק צעוז רוחו נגד תועבה הזאת, ואשרו ומה עוב חלקו, ומלא צכה וזיכה את הרביה צבני מילי מעליחא, שקרא צעוז וגצורה "הסירו מכשול מדרך עמי" לגלות קלונם של הרפורמיים וכו' (עי' צשו"ת אין אליעזר חלק חמישי) כך מגלה צהשוזה כ"ל מי הוה זה הריש המחצר ספר "כרך של רומי", וכן אוחו חכס מחצר ספר "זקני יהודה" אשר צודאי להם חלק צהצבוללות יהדות רומי ואיטליה, ועליהם אפשר לומר צאמת אם צקשת ליחנק היתלה צחיין גדול (פסחים קי"ב א'),

מ"מ פשיטא גם הא דשירי עגב וכדומה אינו מייירי שער
 איזה תפלה צניבור צניגון של שירי עגבים, שהרי צודאי
 הי' לריך לומר דמשתיקין אותו, דהרי האומר שמע שמע
 קאמר דמשתיקין אותו וק"ו צוה, וגם מייירי מדברים שאינם
 הגונים שכשעושה הש"ל שמוחין בידו, ואם אינו שומע
 מעצורים אותו, והיינו שלא תפלתו צניבור.

והנה המ"א כתב על מה דמצינא הרמ"א "וש"ל המנצל פיו
 או שמרן בשירי הנכריים", כלומר צניגון שמנגנין צו
 לע"ג (ס"ח ס"י ר"ח), עכ"ל. הגם שצספר הסידים השכ"ה
 איתא, ויזהר מי שיש לו קול נעים שלא יזמר נגונים נכריים
 כי עבירה היא, אי"כ תפילו שאין מנגנים צו לע"ז אסור,
 ולמה לריך המ"א לפרש הא דשירי הנכריים היינו שמנגנים
 צו לע"ז. ונ"ל דמאחר שכתב הרמ"א ש"ל המנצל פיו, היינו
 שירי עגבים, אי"כ הא דכתב אח"כ שירי נכריים א"א לפרש
 שיהי' ג"כ משום שירי עגבים, ולריכוס לפרש דהיינו ניגונים
 שמנגנים צו לע"ז והגם שלא אמר את המילים וגם לא את
 הניגון בללד, דצכה"ג ודאי הי' נראה שכונתו לע"ז ממש,
 אלא כמו שכתב הס"ח שהניגון שמנגנים צפני ע"ז עושה
 אותו לנגון להקצ"ה שירות והשפחות מ"מ גם צכה"ג אסור.

וכך כתב צש"ע הרב הניח וז"ל, ש"ל המנצל פיו או שמרן
 תפלה בשירי הנכונים שמנגנים צהם לע"ז מוחין בידו
 לעשות כן ואם אינו שומע מעצורים אותו ע"ש.

והטעם מפורש בלבוש ס"י נ"ג סע"י כ"ה שכתב צזה"ל,
 וש"ל המנצל פיו או שמרן בשירי עכו"ם מוחין
 בידו שלא לעשות עוד ואם אינו שומע מעצורים אותו שכיון
 שהוא מרגיל עצמו בניצול פה ובשירי עכו"ם מטמא את רוחו
 וגופו ועוד תפילו צעת תפילתו א"א שאינו מחשב על זה
 והרי תפלתו עכורה ולא זכה ע"ש. הרי שהלבוש צא לומר
 שהגם שנראה שהש"ל הזה צעומדו לתפלה צביהכנ"ם נראה
 שמתפלל צכוונה צניגונים של התפלות המקובלים מדו"ד וגם
 מתנהג כדת וכדין אבל מאחר שמנצל פיו או מרן בשירי
 עכו"ם מכיון שהוא רגיל בכך מעצורים אותו משני טעמים,
 א' שטימא את רוחו וגופו, ואיך יעמוד עמא כזה לפני
 מלך מה"מ הקצ"ה בשליח ציבור. ב' שא"א שלא יהי' לו
 מחשבות של ג"ע ועכו"ם גם צשעת התפלה והרי תפלתו
 עכורה.

וי"ל נמי דלפי הלבוש הא דשירי עכו"ם אינו דוקא ניגונים
 שמנגנים לע"ז, אלא אף סתם נגונים נכריים, כמו שכתב
 הס"ח תשס"ה ה"ל שלא יזמר נגונים נכריים כי עבירה הוא,
 והיינו תפילו נגוני שירי רועים או של ילדים, דהרי לא
 הוזכר ששירים לע"ז או שירי עגבים אלא סתם שירי עכו"ם.

ובפרט לפי מה דכתב המ"א צאו"ח ס"י תק"ם לפי מה
 דאמרינן (צסוטה מ"ח א') אמר רב, אודנא דשמעא
 זמרא תעקר, א"ר זמרא צביהא חורבה צסיפא וכו', אמר
 ר"ה זמרא דנגדי ודצקרא שרי, פרש"י מושכי ספינות צחבל,
 שרי שאינו אלא לזרזם צמלאכתם. ודצקרי, שמזמרים צשעה
 שחורשים, ואינו אלא לכיון את השוורים וכו'. דגרדאי אסור,
 דאינו אלא לשחוק עכ"ל. אר"י זמרי גברי ועני נשי פריזתא

זמרי נשי ועני גברי כאש צנעורת. וכתב המ"א דהצ"ח פסק
 דתפילו צפה אסור אף צלא יין כהגמרא ה"ל, ונשים
 השוררים צשעת מלאכתן שלא כדון הם עושים ע"ש. וע"י
 מה שכתבתי צזה צחמדה צבי ה"א ס"י ו"ב כ"ו.

גבי שופר של ע"ז תפילו נחצטל מעיו"ע מסיק המ"א צס"י
 תקפ"ו ס"ק ו' דלכתחילה לא יעול דמאים כלפי גצוה,
 כמו גצי נרות של ע"ז אש"ג שצטלו דלהדיוע שרי מ"מ לצורך
 מצוה אין להדליקן דמאים כלפי גצוה, וע"י תשובת ח"ס
 אר"ח ס"י מ"ב, הגם שאין להכירם ואין יודעים להציבור,
 מ"מ הוי מילואם. אי"כ איך נשיר את שיר היתצ"ש צתפלות
 הקדושות צימים נוראים ימי הדין צנגונים של שירי עגבים
 ועכו"ם המלאכים ומשוקלים המעוררים לחוק וקלות ראש
 אלל כל השומעים.

והנה מה שמציאים רח"י מהצ"ה שכתב צשו"ת (ס"י קב"ז)
 ומציאו המה"ש שמה שמזמרים צצבכנ"ם צנגונים
 שמזמרים צהם צצית תיפלתם, נראה שאין איסור אלל דוקא
 צאותם ניגונים המיוחדים לע"ז, מאחר שהוא חוק קבוע
 לע"ז כמו מלצה שאסורה גם להקצ"ה מפני שעשאוה חק
 לע"ז. אבל אם אינם נגונים מיוחדים לע"ז, נראה שאין צהם
 איסור, צהא ודאי איכא למימר לאו מונייהו גמרינן ע"ש,
 צודאי איכא למימר צהא נתת דצרך לשיעורים וגם האם
 נימא שהצ"ה חולק על ספר הסידים שאסור לשיר כל נגוני
 הגויים. ונלע"ד שהצ"ח מייירי מנגוני שירים ששרים לשלום
 המלך והמדינה וכן שיר ההימנון הלאומי שרגילים לשיר
 צצית תיפלתם וישראל קדושים נוהגים לשיר רק את הניגון
 של אותם שירים צציהכנ"ם צזה התור הצ"ח, אבל לא נגונים
 של שירי גויים צפרע ששרים אותם צצית תיפלתם.

כתב הרמז"ס צפ"י ה"ד מהל' עכו"ם צזה"ל, וכן אסור
 לספר צצצחן, ותפילו לומר כמה נאה ע"ז זה צצורתו
 קל ותומר שיספר צשצח מעשיו או שיחצב דבר מדצריהם
 שנאמר ולא תחנם לא יהי' להם חן צעינק, מפני שגורם
 להדצק עמו וללמוד ממעשיו הרעים ע"ש. וז"ל החינוך
 צמלוא תכ"ו, צהמענו צמחשצה וצדיצור ממלוא צצוצדי ע"ז
 תועלת וכן הנוו נמנעים צכך מלהתחצר עמם ומרדוף אחר
 אהצתם ומללמוד דבר צכל מעשיהם הרעים ע"ש. אי"כ השר
 ניגוני עכו"ם או עגבים הרי טובר צלאו דאורייתא דלא
 תחנם, ומחצב דצריהם ומנהגיהם וצודאי צזה גורם התקרבות
 אליהם. וצפרע ממחצר הספר "כרך של רומי" מוכח זאת
 שמשצח ומפאר את הגויים ואת פולחן דתם ושיריהם צצית
 תיפלתם וצודאי שצבר על לחן דלא תחנם.

וכן כתבתי לעיל לענין תפלה צמקומות שעומדים לקלות
 ראש הפקרית ופריזות דיש לאסור להתפלל שם מהא
 דכתב החינוך מלוא תקע"א דשורש איסור אתנן זונה הוי
 דקרנן צא לעבר מחשבות האדם ולהכשיר מעשהו וכו' וצהיות
 שקרנן הזה צא לאתנן זונה שהיא עבירה מעונפת
 שמה יחשוב צעת קרצו צאותו ענין רע ויפגל צמחשצתו
 הרעה והצווי ע"ש. והרי תפלה כנגד קרצן הוא ואם הוא
 שר את התפלה צניגון של שירי עגבים או צניגון של ע"ז

זודאוי צא לחשוב מהשבות פיגול של ג"ע וע"ז כמו שכתב
צחמת הלבוש צה כמ"ל.

המהר"ם ש"י"ק חלו"ה סי' ל"א כתב לגבי מה שהחזי"ם
כופלים התיבית הפלה שוב צה חמשה עטמ"ס
לאסור, צאות ד' כהב שם, הכי הביא העו"ז צח"ה סי' תק"ס
סי"ק סי' דלותן המזמרים קדיש וקדושה וכו' עליהם אמרו
חז"ל שהתורה מקמרת עליהן לפני הקב"ה עשאוני בניך
כלי זמר, ואם צחתי המשחאות כן ק"ו צמקוס קדוש ובשעה
הפלה דעו"זין מהפלה זמר ומורידין בקדו"ה, וכן ח"ן לשבת
ע"י"ב, וא"כ מה נאמר ומה נגיד כשמזמרים קדיש וקדושה
צניגון של שירת עגזים או צניגון של עכו"ם צבית תופנתם
הלא זה ממש הכנסה אלם צבית היתצ"ש ר"ל והיול"ב שם
שמו"ס.

בפקודת אלעזר סי' כ"ה כתב לגבי חזנים כופלים את
התיבית הפלה צח"ל, לכפול המלות לכבוד
הנגינה הוי הפסק גמור, וגם משנה ממעטע טעטעו חז"י.
אל מה אעשה צעו"ר היראה נתמעטה והעזות גזרת
וכו' חנכי לא הלכתי עד הנה לציבהכ"ס צעה שהקטעאר
(החזן) והמזמרים עושים השחוק וראשי הקהל דפה היו
חלני לשאלני והשצתי להם כי הפלה כזו תיפלה ואסור לענות
אמן אחריו וכן אסור לומר עמו קדושה ותפלה כזו כשאר
שחוק צחתי ערטיאות ע"י"ב, וא"כ זודאוי אלם המעשים
לומר נגינות של שירי עגזים ושירי עכו"ם המזמרים לזני"ם
וכופרים בקולנוע וטיאטרון הייזים מבוש פיגול שלא ירעה
וכו'.

בתשובת צית הלל להגה"ל מה"ר הלל מקהלמאיה הלמידו
של מרן הח"ס צעמ"ח כמה ספרים שכתב סי'
י"ד לעי"ה"ק ירושלים צענן השקאלס (צתי ספר) וכו', ואחרון
הכבוד על דבר שיש מכם החחילו להנהיג צמנהגי הקאהר
ששליה ליצור הנקרא חזן מזמר צניגונים האלה וגם צבלויות
המת ילעקו הנערים ויהי נועם צניגון זה שהן ראשית דרכי
ע"ז שהזוירה התורה צחוקותיהם לא תלכו, וצעל מהולת
מתני"ס זידד מאחר דלאו זה הוא מאצרוייהו דע"ז אם הוא
צכלל יורג ואל יעבור, הרעותה מאד אשר עשיהם, חנכי
חז"ל שמסרו טלמם למחוקות רבות ולכמה רדיפות וצזויות
להיות מופרשים ומובדלים מהם אשר מתנהגים צמנהג
הקאהר וגם נתאספו צשנת תרכ"ו כל גדולי רצני חונגרון של
גה"ת וגזרו צחוקף חומר לא תסור ואסור כל מנהגי פריאות
האלה מוסף על לאו של תורה צחוקותיהם לא תלכו ע"י"ב.
זודאוי חינו מודבר מחזנים וש"י"ס המזמרים נגוני עגזים
ועכו"ם חלה מחזנים ומשוררים שהרימו קולם לכפול מל"ם
ולשנות נוסח נגוני התפלות.

צדקה עשה צעמ"ו הגאון צעל ל"ך חליעזר שגינה לנו מידת
ומכות אוחו המחבר "כרך של רומ"י שנעשה למליך
ופטרו"ן של נגוני עגזים וע"ז, ומציא שכתב צ"כרך של רומ"י
הזה, ששירי ישמעאלים שרובם עגזים עכ"ז הקולות שלהם
החירו לנגן צלשון הקודש וצחפלות וכו' וכן המנהג צכל ח"י
וערביא צכל צתכ"ס ולא מיחו צהם חכמים, כ"ש נגוני

צתי הכנסיות של נולדים שהם צחמת נגונים מוכנעים
ומציאים להצת ח"ל ויהודו וכו' זודאוי מלצד שמתרים
לנו ואדרבה חוצה עלינו וכו'. ומציא עוד הלי"ה שם צשם חור
לחושך, ומגנה ולועג לצורת התפלה שגני צחתי הכנסת. וכותב
צז"ל, אם הש"ל קולם מגונה צלעקות וינלות צני סידור וישב
והנהגה פעם ילעקו כיענים צמדבר, פעם יכפול קונו צחשאו
כגנב הנמלה צמחחרת וכו', הן כג חלה מלעטרת הנפש לפר
גדול ונקראים צזיון הנפש. והגאון ל"ה הכה על קדקדו של
אותו הלי"ם וצלהצת אם וצטוב טעם ודעת ילא נגדו ע"י"ב.

אמנם ח"ן הדש חחה השמש, שצזה אפשר לפרש ה"ה דעל
נהרות צכל שם ישצנו גם צכינו צזכרנו את ליו"ן וכו',
צצמכילתה פרשת צה איתא, צצחוק אחרן לא דיבר הקב"ה
עם הציאים רק צצכות האצות וצמקוס טהור על המים
שנא' חני הייתי על יד הנהר הגדול הוא ההדקל, והגם צעל
נהרות צכל ישצנו וחצנו ששם צמקוס טהור נובל נשיר את
שיר ד' הגם שזה אדמת נכר, לקחנו נשם כך את הבערות,
חבל צמקוס הפלה ושירה "צכינו צזכרנו את ליו"ן" כג התפילה
ה"י צכני וכו', וכמו שטעו פרחו כהוגה טעמו נגנו כל היג
עם מפתחות הסיכל צידם וחמרו רצש"ע, הוחיל ונח זכינו
להיות גזורים נאמנים לפניך הכי הופפתחות מכורים קך
וצרקוס כלפי מעלה (תענית ע"ע צ'), כך גם עשו הגונים
האלה "על ערצים צחובה תלינו כנרותינו" נגזם ולהחזירם
שח"א להשתמש צהם לצודה היתצ"ש צשצו, ומפרש נמה
"כי שם שאלונו שוצינו דצרי שיר", היו חלה מצוינו שחמרו
הלה אחרן לפניכם, תהיו נאמנים לנו ותשמיעו שירות
והשחות לצכל המדנים למלכו ולכרוב (ע"י מלצ"ס), דהיינו
שרנו שנתולל ולא יזכר שם ישראל ונשכה את ליו"ן וירושלים,
וכיו חלה שהתעללו צנו צלעג וצמחה וצצזיון חמרו צבויס
צזויס מליו"ן חתם "והוללנו שמה", שחמרו צלעג חתם גרים
זורים "שירו לנו משיר ליו"ן" להיות לחוק, ע"כ "ח"ך נשיר
את שיר ד' על אדמת נכר" לא נשיר משירי צכל שחם חשכה
ירושלים חשכה ימינו, וגם לא ניתן לעשות לחוק את שירי
ליו"ן חדצק לשונו וכו' אם לא אענה את ירושלים על רחש
שמחתנו וזכור ד' לצני אדום וכו' שההריצו את ירושלים וגם
מתוללים צלעג צנו ע"כ התפלה צמקוס שירה נעשה לצכיה
על נהרות צכל שמה. מאז הפילות ישראל חנים צצורים חלה
גם צעת בלות ובלוה צכי נהי צזכרנו את ליו"ן, וח"ך נשיר
את שיר ד' על אדמת נכר. רק חלה מוכך של רומי יכולים
נשיר שירי נכר של נולדים וישמעאלים שירי עגזים ושל ע"ז
על אדמת נכר, וקול צכי וכו' של ישראל קדושים מלער את
רוח העומאה שבהם.

ולא נשאר לנו צגלות המר הזה רק התורה הזאת וצחמת
זכו צצכל להקים ישיבות שמשם ילא תורה ואורה לכל
העולם אחר החורבן. צזה אפשר לפרש מה דחיתא (צסועה
ל"ה ח"י) דרב רבא מפני מה נענש דוד, מפני שקרא לדברי
תורה זמירות, שנא' זמירות היו לי חוקך צבית מגורי, ח"ל
הקדוש צרוך הוא דצרי תורה שכתב צהן התשיף עיו"ך צו
וחינו אתה קורא ארות זמירות, הכיני מכשילך צדבר שחפילו
תינוקות של צית רצן יודעין אותו, שנא' ולצני קהת לא נתן

כי עבודה הקודש עליהם צכהף ישאו, ואיכו אחייה צעגלחתא,
 דוד המלך הי' מתלוגן רצשי"ט, תוכ"ק שכיחה נחמתי וכו'
 ומתורתך לא נעיתי, עכשיו צצית מגורי שגר ונרדף אני
 אינני יכול ללמוד תורתך, וזמירות, דהיינו התפלה והתהילות,
 הם נעשו חקך בצחינת וגשלמה פרים שפתינו, וכמו שאמרו
 אפילו לא קרא אלא קר"ש שחרית וערבית קיים לא ימוש
 (מנחות ל"ט), א"ל הקצ"ה דברי תורה וכו' אתה קורא
 אותן זמירות וכשאתה צימי לרה גר ונרדף, תולה ומחליף
 את התורה בתפילה ותהילות וזמירות, הלא דוקא צזמנים
 כאלה הכל תלויה בתורה ותורה היא מנינא ומללא שארון
 נושא את נושאיו, רק שיקח האדם על כתפיו ודוקא צגלות
 צלי תורה אין יראה, ואין תפלה כי מתערבים צגויים ולומדים
 מעשיהם "הריני מבשילך צדצר שאפילו תינוקות של צית רבן
 יודעים אותי", על הצל פיהם של תינוקות צית רבן העולם
 שומד, וצזכותם חי וקיים ישראל גם צגלות המר וכמו
 שהארון נושא את נושאיו כך תינוקות של צית רבן שלומדים

תורה נעשים לארון הקודש הנושא את נושאיו אבל אם אין
 גדיים אין תיישים ואם אין תיישים אין גדיים אם אין תורה
 אין יראה ואין קמת ואין עתיד חלילה לישראל. אם הגדולים
 צשירי נכר שרו הקטנים לנכרים נעשו.

כתב הרמ"א צסי תר"ט אל ישנה אדם ממנהג העיר
 אפילו צנגונים או פיוטים שאומרים שם, ועיי שו"ת
 בשאל דוד או"ה סי' צ' דאין לשנות הנגונים וכו' ואל תאמר
 שלא נשיר צכלל וכו' שכך תקנו וקצטו חכמים עיי"ש.

ו"כרך של רומי" וכל הרפורמים צצכל דור ודור שהחליפו
 צזמירות של הביבלות — עומפל ושל חזנים וזמרים
 למניניהם את תורת חיים, שהוא מקור מים חיים הנלחי של
 ישראל הם הם מעידים שאין אומה זאת אומה אלא צתורה,
 תורת אמת, כאשר נסרו לנו חכמי התורה מדור לדור, שעיי
 חיי עולם נטע צתוכינו עד צגל"צ.